

lezing van Erasmus' «Samenspraken» goud waard: al was het alleen, omdat zij spoedig na de uitgave in duizenden exemplaren verspreid zijn geweest.

Intusschen ook nog uit een ander oogpunt. Erasmus' schoon standbeeld staat op de Groote Markt te Rotterdam. Men kan nog een andere bedenking hebben tegen die plaats dan de Ultra-Gereformeerden en de Roomsch-Katholiek, die zuchtte:

o Christe(us)! secht hij, siet  
 U(w) beelden gaet men storen  
 Waerom sijt ghij oock niet  
 Tot Rotterdam gheboren?

De drukke plaats schijnt zeer ongeschikt voor den veelomvattenden kamergeleerde met zijn, door hem het eerst uitgegeven Grieksche Nieuw Testament, of een der Klassieken of Kerkvaders in de hand. Maar geeft hem zijne «Samenspraken» in de hand, dan vervalt het woord kamergeleerde, en is hij dáár zeker niet misplaatst. Want waarlijk bij zijne veelvuldige reizen in Engeland, België, Frankrijk, Zwitserland, Italië heeft hij zijne oogen goed opengedaan voor het werkelijke leven op ieder gebied, en in deze samenspraken heeft hij de eigenaardigheden van alle standen beschreven, de algemeene en bijzondere gebreken gehegeld en getoond schier van ieder verschijnsel in maatschappij, kunst, wetenschap op de hoogte te zijn. Al was het ook, gelijk wel meer satirieken overkomt, dat hij de diepste beweegredenen (motieven) zijner eeuw niet doorzag. Maar in de teekening der verschijnselen is hij uitnemend. En meent iemand, dat het bij hem te eenzijdig de kloosters, de bedelmonniken, de geestelijkheid, de aanroeping van tallooze santen, de pelgrimages, de vastenvoorschriften moeten ontgelden, geen ernstig en verlicht Roomsch-Katholiek zal *nu* miskennen, dat het mede aan Erasmus te danken is geweest, dat de oogen van